

Obsah

1. Úvod: <i>Il mondo va da se</i>	9
1.1 Předmět teorie spontánního řádu	9
1.2 Metody zkoumání spontánních řádů	22
2. Život	29
2.1 Přírodovědecká východiska vysvětlení spontánního řádu života	29
2.1.1 Úvod: K problému definice života	29
2.1.2 Entropie v klasické termodynamice	45
2.1.3 Entropie v rámci statistické termodynamiky	54
2.1.4 Erwin Schrödinger: <i>Co je život?</i>	59
2.1.5 Entropie a nerovnovážná termodynamika	71
2.1.6 Nelineární nerovnovážná termodynamika	76
2.1.7 Deterministický chaos	89
2.1.8 Entropie a informace	96
2.1.9 Hledání fundace časové nevratnosti dění: Prigoginův pokus o statisticko-probabilistickou rekonstrukci klasické mechaniky	125
2.1.10 Dekohorentismus: 4. (a poslední) revoluce ve fyzice ve XX. Století	145
2.1.10.1 Úvod	145
2.1.10.2 Elementární prolegomena k teorii dekoherence	151
2.1.10.3 Teorie dekoherence	166
2.1.10.4 Kvantová teorie nevratných procesů	176
2.1.10.5 Kvantová logika a klasická logika	181
2.1.10.6 Korespondence mezi kvantovou a klasickou fyzikou	192
2.1.10.7 Měření a fakticita	199
2.1.10.8 Neseparovatelnost	213
2.1.10.9 Prigoginův pokus o kvantově-mechanickou fundaci časové nevratnosti	224
2.1.10.10 Závěr: Metodologické implikace Omnèsova dekoherentismu	227
2.2 Filosofické reflexe spontánního řádu života	239
2.2.1 Kant	239
2.2.1.1 Nezbytný úvod do filosofické reflexe spontánního řádu a Kantovy filosofie zvláště	239
2.2.1.2 Kantovo pojetí organična	252
2.2.2 Fichte a Schelling	263
2.2.3 Hegel	272
2.2.3.1 Logika a spontánní řád	272

2.2.3.2	Jak absolutní idea ze sebe svobodně propouští přírodu	292
2.2.3.3	Pojem a organismus	297
2.2.3.3.1	Život jako objektivizovaný pojem	297
2.2.3.3.2	Život a subjektivní pojem	314
2.2.3.4	Pojem a absolutní idea; typy sebediferenciace	317
2.2.3.5	Hranice moci pojmu	319
2.2.3.6	Smrt přírody a zrození ducha	323
2.2.3.7	Závěr	330
2.3	Co je živý organismus	332
2.3.1	K pojetí živého organismu jako kruhového sebevztahu v současné biologii	332
2.3.1.1	Autopoiesis	332
2.3.1.2	Stuart Kauffman: Autonomní agenti a „čtvrtý zákon“ termodynamiky	334
2.3.2	Živý organismus ve světle teorie spontánního řádu	348
2.3.2.1	Výchozí model struktury kruhového sebevztahu	348
2.3.2.2	Zákony a podmínky	351
2.3.2.3	Růst negentropie prostřednictvím růstu entropie	366
2.3.2.4	Jménem života je luk...	378
2.3.2.5	Absolutní a relativní nahodilost	383
2.3.2.6	Definice živého organismu	389
2.3.2.7	Nástin ontologického výkladu darwinismu	394
2.4	Život a vědomí	416
2.4.1	Život jako potence vědomí	416
2.4.1.1	Společné východisko vědy a metafyziky: potenciální energie	416
2.4.1.2	Aristoteles: Duše a DYNAMIS TOY POIEIN	435
2.4.1.3	Hegel: Hra sil a nitro	445
2.4.1.4	<i>Qualium</i>	449
2.4.2	Hayekův Sensory Order	459
2.4.2.1	Úvod: Neuropsychologie jako strašidlo determinismu	459
2.4.2.2	Fenomenální a fyzický řád	461
2.4.2.3	Mapa a model	470
2.4.2.4	Důkaz absolutní nemožnosti detailní explanace lidského mozku lidským mozkem	480
2.4.2.5	Závěr: <i>Fundamentum inconcussum libertatis</i>	486
2.5	Život a sebevědomění	490
2.5.1	Hegelova dialektika pána a raba	490
2.5.2	Geneze lidské mysli a sebevědomění dle teorie spontánního řádu (předběžný nárys řešení)	494
3.	Spontánní řád jazyka	502
3.1	Důkaz spontánního charakteru geneze jazyka	502
3.2	Karel Engliš: Apriori myšlenkových řádů přirozeného jazyka	505
3.3	Zpět k Adamu Smithovi!	513

4. Spontánní geneze mravního a právního řádu	516
4.1 Smithova Teorie mravních citů	516
4.2 O Hayekově teorii spontánního geneze pravidel a o nedorozuměních, která kolem ní vznikla	536
5. Spontánní řád tržního hospodářství	565
5.1 Adam Smith	565
5.1.1 O významu Smithova Bohatství národů	565
5.1.2 Je Adam Smith „problémem“?	570
5.1.3 Teoreticko-historická metoda a Dějiny astronomie	576
5.1.4 Spontánní řád trhu jako kruhový sebevztah	594
5.2 Současná metodologická východiska poznání spontánního řádu trhu	620
5.2.1 Apriorismus	620
5.2.1.1 Úvod: Na obranu (nikoliv příliš) extrémního apriorismu	620
5.2.1.2 Misesovský apriorismus a jeho kantovská východiska	623
5.2.1.3 II. Gossenův zákon	638
5.2.1.4 Barry Smith: Na obranu extrémního (fallibilistického) apriorismu	656
5.2.1.5 O možnostech aplikace fenomenologického apriorismu v návaznosti na Smithovu teoreticko-historickou metodu	661
5.2.1.6 Příloha: Matematický důkaz platnosti II. Gossenova zákona	669
5.2.1.7 Apriorismus a kompozitivní metoda: Böhm-Bawerkův koňský trh	673
5.2.1.8 Apriorismus a matematizace fungování spontánního řádu trhu	676
5.2.1.9 Frédéric Bastiat: Apriorismus vs ekonomická sofismata	687
5.2.1.9.1 Geneze a struktura ekonomických sofismat	687
5.2.1.9.2 Apriorismus jako východisko vyvracení ekonomických sofismat	692
5.2.2 Hayekův liberalismus jakožto striktní věda a její vztah k liberální ideologii	696
5.2.2.1 Termín „ideologie“: středobod zmatků, nejasností a propagandistických manipulací	696
5.2.2.2 Síla a slabost liberální ideologie	703
5.2.2.3 Hayekova vědecká legitimizace liberalismu	709
5.2.2.4 Hayekova tour de force: vědecká obhajoba nezbytnosti liberální ideologie	717
5.3 Etika, ekonomie, ekonomika	727
5.3.1 Úvod: „scientia“ ad nauseam	727
5.3.2 O možnosti intersubjektivního srovnávání užiteků	728
5.3.3 Smysl života vs peněžní profit	732

5.3.4 O agatologii a hodnotové neutralitě	737
5.3.5 James Buchanan: Etika liberálního řádu	742
5.3.6 G. Becker: De gustibus non est disputandum	745
6. Spontánní řád v dějinách a v politice	751
6.1 Kantova idea věčného míru a Evropská unie	751
6.2 Univerzalizmus versus nacionalismus	771
6.3 Spontánní řád a politika	788
6.3.1 Hegelova „věc, o kterou běží“	788
6.3.2 Rysy spontánního řádu ve fungování liberální demokracie	791
6.3.3 Hegelovské pojetí liberální demokracie: Francis Fukuyama a konec dějin	801